

Zjevení - úvod

Srpen 2011,

aktualizovaný úvod ke knize... leden 2021

Úvod ke knize Zjevení Janovo

Kniha Zjevení výrazně ovlivnila křesťanské dějiny. Zejména v dobách krizí. V průběhu dějin vybízela a i dnes vybízí k čistotě víry, hledání Božího království a jeho spravedlnosti a k věrnosti Kristu, ale také inspirovala k předčasným vyhlášením konců světa, protože kniha hned v úvodu ohlašuje příchod našeho Pána Ježíše Krista [Zj 1:7;]. Pro jedny je kniha Zjevení zdrojem povzbuzení a motivace k pravdivému pochopení tohoto proroctví, pro druhé je zdrojem pochybností, jestli má tato kniha ještě dnes vůbec prorocký význam. Kniha Zjevení je členěna do několika částí.

První rozdělení určují verš Zjevení 1:19;

„Zapiš tedy ty věci, jež jsi užírl, a ty, jež jsou, a ty, jež se budou dít po nich.“

A verš Zjevení 4:1;

„Potom jsem uviděl: Hle, otevřené dveře v nebi, a ten první hlas, který jsem uslyšel jako zvuk polnice mluvící se mnou, říkal: „Vystup sem a ukážu ti, co se má stát potom.““

Kapitoly 1-3 popisují vidění Ježíše Krista v duchovní podobě, jak je mezi sedmi zlatými svícny, v ruce drží sedm hvězd. Druhá a třetí kapitola nás seznamuje s obsahem první sedmice, s dopisy sedmi sborům v Malé Asii.

Od čtvrté kapitoly do konce je kniha rozdělena na část:

- popisující události v nebi (4 a 5 kapitola),
- tři další sedmice (**pečetě, polnice a nádoby**).
- Kapitola 12 a 13 bitva v nebi a popis poslední supertotality
- Kapitola 14 ustavení Boží vlády Beránka a 144000
- Kapitola 15 sjednocení Mojžíšova a Beránkova lidu, kteří vyšli vítězně z moci šelmy, jejího obrazu a čísla jejího jména.
- Kapitoly 16-19 popis sedmi posledních ran, popis nevěstky, jejího trestu a zánik Velkého Babylónu, Armagedonská bitva, zjetí šelmy a falešného proroka.
- Kapitola 20 až konec knihy. Zjetí satana, zahájení činnosti Boží vlády v moci (trůny), závěrečný soud, sestoupení Boží vlády na zem a popis nového Jeruzaléma.

Jaký je účel knihy Zjevení?

Naplnění proroctví od Boha, které předal našemu Pánu Ježíši Kristu, o příchodu Syna člověka a Božího království [Mt 24:29-31; 25:31-46; Zj 1:7;] vyhlíží mnoho generací křesťanů. S postupujícím časem lze přirozeně očekávat, že se blíží i jeho naplnění. Poskytuje Janovo

Zjevení informace i o době vztahující se k tomuto Ježíšovu proroctví? Nebo mají pravdu některé komentáře tvrdící, že: "Zjevení Janovo bylo napsáno jako aktuální výzva do doby na konci 1. a na začátku 2. křesťanského století. Nelze je z tohoto historického rámce vyjmout. Nejde tu tedy o zašifrované konkrétní informace pro budoucnost, nýbrž o obrazně vyjádřenou zkušenost víry, která v těžké situaci znovu odhaluje vyhlídku na Kristovo vítězství." [EP [11](#) z r. 1985, komentář ke knize Zjevení Janovo]. Podobné komentáře na první pohled podporují i texty Zj 1:1,3: "Zjevení, které Bůh dal Ježíši Kristu, aby ukázal, **co se má brzo stát**. Blaze tomu, kdo předčítá slova tohoto proroctví, a blaze těm, kdo slyší a zachovávají, co je tu napsáno, **neboť čas je blízko**." Protože od napsání těchto slov uplynulo již téměř dvacet století, mohlo by se zdát, že citovaný ekumenický komentář je správný. Totiž že čas, pro nějž bylo napsáno Zjevení, se týkal období přelomu 1. a 2. století křesťanského věku, neboť čas, o němž se dá z pohledu doby napsání této knihy říct, že je *blízko*, nebo že se to *má brzo stát*, už dávno uplynul.

Při pozorném čtení této knihy však najdeme popisy událostí, které se v uvedené době nestaly buď vůbec, nebo ne v takovém rozsahu, jaký je patrný z textu. Například dosud nenastaly události spojené s kosmickými úkazy [např. Zj 6:12-17;], neodehrály se události spojené se dvěma svědky [Zj 11:3-12;], nemluvě o soudu nad nevěstkou (která dosud ani jednoznačně neexistuje) a další. A to platí až dosud. Tvrzení citovaného komentáře nebo jemu podobných se proto z tohoto hlediska zdá být nedostačující pro vysvětlení všeho, co je ve Zjevení Janově obsaženo.

Kdyby skutečnost popřela pravdivost hned úvodních slov této knihy, vážně by byla zpochybněna důvěryhodnost celé knihy a vrhlo by to stín pochybností na celou Bibli. Je-li Janovo Zjevení od stejného Boha, který je autorem i ostatních knih Bible, musí být s nimi v souladu, pokud jde o Ducha, který je inspiroval [2Tm 3:16;]. Protože Zjevení je prorocká kniha od Boha, který nemůže lhát [4Mo 23:19; Žd 6:18;], musí se naplnit, pokud platí podmínky a důvody, pro něž bylo proroctví vysloveno [5Mo 18:21,22; Jon 3:10;].

Jak máme rozumět tomu, že Zjevení, které má ukázat, co se má brzo stát, čeká dosud na své splnění a přitom je od Boha, který nelže? Na začátku Zjevení je řečeno: "... *co se má brzo stát*", "... *čas je blízko*" a také: "*Hle, přichází v oblacích. Uzří ho každé oko*." [Zj 1:3,7;] **Dohromady se dá tento úvod pochopit tak, že vidění, která Jan dostal, souvisejí s blížícím se časem příchodu toho, jenž přichází v oblacích.** To ukazuje na Syna člověka z Ježíšova proroctví. „*Hned po soužení těch dnů ... se ukáže znamení Syna člověka na nebi; a tu budou lomit rukama všechny čeledi země a uzří Syna člověka přicházet na oblacích nebeských s velkou mocí a slávou. ...*” [Mt 24:29-31;]. **Zjevení, které Jan dostal od Ježíše Krista, má ukázat a informovat o tom, co souvisí s tímto předpověděným příchodem Syna člověka.**

Nejde jen o předpovědi událostí zde na zemi, ale kniha ukazuje i další okolnosti, které s příchodem Syna člověka a Božího království souvisejí. Příkladem jsou vidění ze 4. a 5. kapitoly, popisující události v nebi. Jak ale vysvětlit, že ve [Zj 1:19;] se píše o tom, že vidění se týká toho, co jest, i toho, co se má stát potom? Jak souvisí příchod Syna člověka se situací tehdejších církví na samém počátku křesťanského věku? I na tyto otázky budeme hledat odpověď především v první sedmici - dopisy.

Zjevení Janovo je prorocká kniha pro lid Kristovy smlouvy [Zj 1:1-6;]. Zejména pro ty, kteří mají být královským kněžstvem [Zj 1:6;], ale současně má i další funkce, které plní Písmo jako celek [Iz 55:10,11; J 6:63; 14:26; 2Tm 3:16;]. Jak píše apoštol Pavel, veškeré Písmo pochází z Božího Ducha (většina překladů píše, že Písmo je vdechnuté Bohem) a je stále

účinným a platným Božím nástrojem. „*Veškeré Písmo... je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.*“ Učitelem-vychovatelem je Kristus [Mt 23:8; Zj 2:1;]. Kniha Zjevení je proroctvím majícím stejný účel. Aby v patřičném čase (tedy i v době blízké příchodu Syna člověka) **Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu.** V tomto ohledu je Zjevení Janovo v souladu s celým Písmem.

Účelem knihy Zjevení je ukázat důležité informace týkající se toho „*co se má brzo stát*“, aby „*Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu*“, až se ten čas přiblíží. Tím Zjevení naplňuje slova proroka Amose 3:7: „*Ovšem, Panovník Hospodin nečiní nic, aniž by zjevil své tajemství prorokům, svým služebníkům.*“

Slova „*Blaze [2] tomu, kdo předčítá slova tohoto prorocství, a blaze těm, kdo slyší a zachovávají, co je tu napsáno, neboť čas je blízko*“, ukazují na důležitost knihy Zjevení pro každého, kdo bere Ježíšovo prorocství o příchodu Syna člověka vážně. Bez znalosti této knihy jako by nebyl náležitě připraven k zvládnutí zkoušek souvisejících s příchodem Syna člověka.

Co znamená "brzo" a "čas je blízko" ve Zjevení 1. - 3. kap.

Ve Zjevení 1:1,3 se píše: „*Zjevení, které Bůh dal Ježíši Kristu, aby ukázal svým služebníkům, co se má brzo stát; naznačil to prostřednictvím anděla svému služebníkovi Janovi. ... neboť čas je blízko.*“ To budí dojem, že obsah Zjevení byl určen především pro Janovy současníky. Slovo „*brzo*“ je překladem řeckého slova „*en tachei*“, které má v základu výraz [3], „*tachos*“, a to se může přeložit i jako „*rychle*“. Potom by se události popsané v celé knize Zjevení nemusely stát brzo, ale rychle. Události v knize popsané se v plném rozsahu, od jejich napsání až dosud, nestaly. Když výraz „*en tachei*“ přeložíme slovem **rychle**, pak ve skutečnosti může verš Zj 1:1; sdělovat, že **události ve Zjevení popsané se mají uskutečnit rychle, až přijde jejich čas.** Řecké výrazy s tímto základem mohou znamenat obojí. Rychle i brzo. V Ekumenickém překladu v 2Pt 2:1 (*tachys*) nebo v Jk 1:19 (*tachinos*) se řecké výrazy překládají slovem rychle. Úvodní verše knihy říkají, že celý její obsah je určen pro čas, který je blízko. A ten může přijít nečekaně rychle i brzo. Ježíš příchod Syna člověka přirovnal k blesku (rychlost) a zloději v noci (nečekaně) [Mt 24:27,42-44,50;]. Kdo bude bdít, jak radí Ježíš, pozná, kdy bude platit, že čas je blízko. V prvním vidění Syna člověka je řečeno, že se týká toho, co jest, a toho, co se má stát potom. Dopisy církvím se skutečně v prvním splnění týkaly jejich času. Ale zároveň jsou prorockým obrazem toho, co se má brzo stát, až nastane čas míněný jako „*potom*“.

Den Páně

V prvním Janově vidění se dočteme: „*Ocitl jsem se ve vytržení ducha v den Páně, a uslyšel jsem za sebou mocný hlas jako zvuk polnic: "Co vidíš, napiš do knihy a pošli sedmi církvím," [verš 1:10;]. Jinými slovy, vidění, které měl Jan zapsat a poslat sedmi církvím, se týkají dne Páně.*“

Poznámka: Tzv. Pánův (Hospodinův, Jahveho, Jehovův, JHVH) den (Zj 1:10) odpovídá jeho aktivnímu zásahu do dějin jeho lidu. Takový den byl na počátku stvoření, před a po potopě, na počátku první (mojíšské) smlouvy, na konci této smlouvy a na počátku smlouvy druhé (Ježíšovy). Nyní bude na konci druhé smlouvy a na počátku třetí. Je tedy logické, že předložený průběh Pánova dne bude mít - stejně jako ostatní prorocké knihy - význam i pro tuto dobu.

Zároveň bylo Janovi řečeno: "*Napiš tedy, co jsi viděl, to, co jest, i to, co se má stát potom.*" [4] Zj 1:19; 4:1;]. První Janovo vidění, během něhož mu byly nadiktovány dopisy církvím, se týká jak věcí současných (tehdy aktuální stav jmenovaných církví), tak i věcí, které mají nastat potom. Obojí je přitom zahrnuto do dne Páně. Den Páně představuje aktivní Boží (nebo Kristův) zásah. Viz předchozí poznámka.

Vidění s popisem někoho jako Syna člověka uprostřed sedmi svícňů tvoří jeden celek dopisy církvím a vztahuje se ke dni Páně. Jako byl dnem Páně příchod Ježíše Krista na zem, bude tímto dnem Páně příchod, který je ohlášen hned v úvodu celé knihy. Oslovení tehdejších církví prostřednictvím dopisů položilo základ pro jejich druhé splnění ve zmíněném dni Páně. Hodnocení situace oslovených církví bylo příkladem pro budoucí velké splnění příchodu dne Páně - příchodu toho, který je v úvodním vidění popsán slovy „někdo jako Syn člověka“, který "Hle, přichází v oblacích!" (Zj 1:7; 2:5,16,25; 3:3,11,20;).

Janova role

Jan je pověřen napsáním všeho, co vidí, sedmi církvím [Zj 1:11,19;]. Jan je prostředníkem mezi Bohem, Kristem a církvemi [Zj 1:1;]. Oslovuje je prostřednictvím jejich andělů, aby jim předal to, co sám dostal z nebe. Nejde o žádného samozvaného kritika, ale o proroka, jehož hlavním posláním není jen samotné hodnocení církví a posléze všech národů, ale prorocké hodnocení, které Jan nemá z vlastní hlavy, nýbrž je součástí proroctví, které má oznámit, co se stane, když se oslovení nenapraví. V desáté kapitole Zjevení je Jan opět pověřen dalším posláním: „*Hlas, který jsem slyšel z nebe, opět ke mně promluvil: "Jdi, vezmi tu otevřenou knihu z ruky anděla, který stojí na moři i na zemi."* [Zj 10:8-11:2;]. Ten hlas, který slyšel Jan, přichází opět z nebe. Nebeské pověření, které Jan dostává, je opět prorocké. Pokyn hlasem z nebe i kniha, kterou měl převzít (od anděla sestoupivšího z nebe, s nohama na zemi a na moři Zj 10:1;) je podobná situace, jako když Jan dostal vidění od Ježíše Krista prostřednictvím anděla v úvodu knihy. Desátá kapitola Zjevení je proroctvím o budoucí události. **Říká, že bude někdo jako Jan pověřený k novému prorokování. To je základní Janova úloha ve Zjevení. Na obou místech je Jan pověřen skrze anděla prorokováním.** Jan tedy reprezentuje konkrétní osobu s určitým posláním, podobně jako Mojžíš a Eliáš.

Sedmice v knize Zjevení

Jak už bylo řečeno, rozdělili jsme Zjevení pro snazší orientaci na čtyři základní sedmice (**dopisy, pečete, polnice a nádoby**). Ty tvoří relativně samostatné části této prorocké knihy.

Jmenované čtyři sedmice obsahují všechny informace důležité k tomu, abychom byli připraveni při příchodu Syna člověka, toho, jenž přichází v oblacích. A nejen to. Čtyři sedmice jsou vedle svého konkrétního poselství, zároveň i svědectvím o Božích základních vlastnostech (láska, moudrost, spravedlnost, moc). Proč je nutné to připomenout? Zjevení jako celek popisuje formou proroctví cestu člověka k naplnění původního Božího plánu [1Mo 1:26-28;]. Byli jsme stvořeni, abychom se stali obrazem Božím. Abychom měli jeho vlastnosti. Po osudném zásahu "hada" do vývoje člověka hned na jeho počátku je cesta k jeho naplnění mnohem složitější. Celá Bible je svědectvím o Boží výchově směřující k jeho dosažení. Výchova k Božím čtyřem základním vlastnostem, o nichž víme, *láska, moudrost, spravedlnost a moc*, jsou jedním z hlavních cílů Bible. Zjevení, jakož i celé Písmo, zároveň čtenáře Bible zkouší a prověřuje z těchto vlastností. Proto je na místě připomenout, že Janovo prorocké Zjevení mnoho nepomůže těm, kdo si při jeho čtení nedají popisované obrazy a události do souvislosti s uvedenými Božími vlastnostmi. A sami je nemají, alespoň v

nezbytné míře. Naším vzorem a příkladem je Ježíš Kristus, (Beránek, Syn člověka [51]) a jeho působení na zemi. Mojžíšův lid, až na jednotlivce, Ježíše nepřijal, protože si neosvojil a neposuzoval Ježíšova slova a činy z pohledu Božích vlastností. Nedokázali rozpoznat v Ježíšovi svého vykupitele [J 3:19; 8:41-47; 14:11;], kterého jim poslal jejich Bůh ke spáse, protože sami neměli jeho vlastnosti [Da 12:10;].

Poznámka: Ježíš jim mnoha příklady ukazoval, že jejich spravedlnost nestačí. Usvědčoval je z nedostatku lásky, když jim vadilo, že léčil a zachraňoval v sobotu. Z nedostatku moudrosti, protože nerozpoznali čas navštívení.

Zjevení, jak už bylo řečeno, ohlašuje blízký příchod Syna člověka. To je situace obdobná s Ježíšovým příchodem. Syna člověka rozpozná a přijme ten, kdo bude chápat jeho skutky, svědectví a události s ním spojené z pohledu Boží vůle, která je vyjádřením uvedených Božích vlastností. Ježíš, který dal Janovi poznat, co se má stát, má také na starost realizaci výchovy Božího lidu.

Význam a poselství **Dopisů** církvím je výchovný a varovný a jsou jako celek obrazem Boží lásky. Kárají, povzbuzují a varují i poučují jako Otec, když vychovává své děti. **Pečetě** jsou obrazem Boží moudrosti. Jejich otevírání přináší kromě popisovaných událostí i moudrost ze zkušeností s důsledky jednání jezdců na koních [Mt 11:19 [6]]. Jezdci používají stejné prostředky k výchově lidu země, jaké použil Bůh JHVH při výchově Mojžíšova lidu [3Mo 26:14-39;]. **Polnice** ukazují Boží spravedlnost. Popisují události sloužící jako ohlašování Božího soudu. V první řadě Božího lidu obou smluv a nakonec celé země. Během nich dochází k definitivnímu svržení satana z nebe [Zj 2:1;] na zem. **Nádoby** představují Boží moc, protože během nich Bůh vykonává svou mocí rozsudek. Odmění a potrestá každého tak, jak si zaslouží.

Shrnutí úvodu knihy Zjevení

Úvod knihy Zjevení stručně uvádí, pro jaký čas a k jaké události se vztahuje její obsah. Týká se dne Páně, času blízkého příchodu toho, jenž přichází v oblacích, a samotného příchodu dne Páně. V úvodu je popsáno, jakým způsobem jsou aktuální informace předány člověku Janovi, aby je předal andělům neboli odpovědným osobám v církvích. Jde o prorocké sdělení, že v den Páně, blízko před příchodem Syna člověka s nebeskými oblaky, budou církve Kristovy opět aktuálně osloveny osobou nebo osobami pověřenými stejným způsobem jako Jan. Aktuálnost knihy Zjevení se proto s ubíhajícím časem nezmenšuje, ale naopak zvětšuje. Úvod knihy zdůrazňuje její velkou důležitost pro Kristovy následovníky. To je i odpověď na otázku z úvodu této práce. Velké splnění prorocství této knihy je teprve před námi a její úvod nám poskytuje orientaci v čase, jehož se prorocství týká.

---

[1] EP - Ekumenický překlad; KB - Kralická Bible; PNS - Překlad nového světa

[2] Blaze (tomu) lze přeložit jako *šťastný (je ten)*.

[3] Nebo jeho slovních tvarů. Například *tacho* metr se překládá jako rychloměr.

[4] Pro srovnání verše Zj 1:19 v Překlade Nového Světa Svatých Písem (PNS). „*Proto zapiš věci, které jsi viděl, a věci, které jsou, a věci, které se stanou po nich.*”

[5] Syn člověka je symbol označující nejen Ježíše Krista, ale i Mojžíše a Eliáše, kteří byli vidění společně s Ježíšem při jeho proměnění na hoře. Mt 16:28-17:3

[6] Podle zapečetěné knihy probíhá vývoj země (verš 6:8b;) na jehož konci přichází Boží království. Pečetě rozdělují vývoj země na etapy podle Božího plánu. Moudrost byla u vytváření tohoto plánu stejně jako při stvoření Př 8:22-30]

Studii si můžete stáhnout zde:

[Zj_uvod.pdf](#)